

Forskning för förbättrad samverkan

av Bengt-Åke Wennberg

Vi, jag och Monica Hane, menar att verksamheter och andra sociala grupperingar fungerar

- om deltagarna känner arbetet utvecklande och meningsfullt,
- om det uppstår synergi – det vill säga att samverkan givit större utbyte än om var och en agerat ensam – och
- om deltagare och omvärld upplevt att verksamheten hushållat väl med tillgängliga resurser.

Att man nått resultat är inte det viktiga kriteriet. En verksamhet kan ha fungerat bra även om man inte uppnått sina mål eller mött alla de krav som ställs. Man har helt enkelt gjort så gott man kunnat.

Vi har studerat och utvärderat ett stort antal sådana "bra" verksamheter.

För att en sådan god samverkan mellan människor skall kunna uppstå har vi från våra utvärderingar konstaterat att tre kriterier verkar behöva vara uppfyllda:

1. Man har upplevt ett ömsesidigt beroende och ett engagemang i den gemensamma aktiviteten (Partnerskap)
2. Man har en förenlig tolkningsstruktur (Theory of mind)
3. Man har en för verksamheten avpassad kommunikationsform och språkliga begrepp.

Dessa tre kriterier finns också redovisade i litteraturen. De verkar därför vara rimliga utgångspunkter för fortsatta studier. Kriterierna kan emellertid inte användas "normativt" i meningen att de kan föreskrivas deltagarna. I de verksamheter vi studerat har istället de goda förhållandena *uppstått* genom att *deltagarna gemensamt och löpande kunnat hantera* de olika svårigheter man mött. Vilket då gör att verksamheten fungerar allt bättre.

Vilka svårigheter man mött är förstås specifikt beroende av de aktuella deltagarna, den verksamhet man skall utföra och de förhållanden inom vilka man måste verka. Det verkar emellertid sannolikt att de svårigheter och problem man möter har vissa drag gemensamt. Och att även sättet att hantera dem har vissa likheter.

Dessa borde då kunna utforskas och därefter kunna ligga till grund för övning och förberedelse inför den verksamhet som skall utövas. Hur skall då en sådan forskning genomföras? Hur ser då den handledning ut som kan sättas in för att lösa den typ av svårigheter som denna forskning lyfter fram? Detta är den typ av frågor vi strävar efter att finna svar på.